

## Cicle "SEMINARIS A L'ABAST". CURS 2023-2024

El Cicle "Seminaris a l'Abast" pretén ser un marc de trobada de l'alumnat del programa on es tracten temes d'actualitat i d'interès, impartits per professorat de reconegut prestigi.

24/1/24	1. L'HERENCIA DELS ROMANS. <i>WHAT HAVE THE ROMANS EVER DONE FOR US?</i>	Dr. <b>Joan Carbonell Manils</b> , professor del dept. de Ciències de l'Antiguitat i de l'Estat Mitjana de la UAB
21/2/24	2. INTRODUCCIÓ A LA INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL: UN VIATGE PELS SEUS IMPACTES SOCIALS	Dr. <b>Jordi González Sabaté</b> , catedràtic del dept. de Ciències de la Computació de la UAB
13/3/24	3. AVENÇOS EN EL TRACTAMENT DEL CÀNCER: MEDICINA DE PRECISIÓ I NOUS FÀRMACS	Dra. <b>Enriqueta Felip Font</b> , professora clínica de la Unitat Docent Vall d'Hebron - UAB
12/6/24	4. EL SEGLE XX, L'ÚLTIM PERÍODE D'HEGEMONIA OCCIDENTAL?	Dr. <b>Andreu Espasa de la Fuente</b> , professor del departament d'Història Moderna i Contemporània de la UAB
15/5/24	5. IMPACTE DE LA QUÍMICA EN EL DESENVOLUPAMENT DE LA SOCIETAT CONTEMPORÀNIA: ALGUNS EXEMPLES	Dr. <b>Jordi Marquet Cortés</b> , Catedràtic de química jubilat de la UAB

- Les sessions s'impartiran de manera presencial, en horari de 17 a 19h a l'Auditori de la UAB (Facultat de Filosofia i Lletres) de la UAB, excepte la sessió, que tindrà lloc a l'aula 501 de la mateixa facultat.
- Matriculació oberta durant tot el curs, presencial<sup>1</sup> o virtual ([instruccions](#)). **Preu del cicle: 32 €** (inclou els materials de treball i el carnet d'estudiant). **Sessions aïllades: 8 €.**

## INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Programa Universitat a l'Abast.

Escola de Postgrau, UAB.

Cerdanyola del Vallès (Bellaterra), Barcelona

🌐 [www.uab.cat/abast](http://www.uab.cat/abast) - ✉ [universitat.abast@uab.cat](mailto:universitat.abast@uab.cat) - ☎ 689 168 921



<sup>1</sup> Per ser atès presencialment, cal demanar cita amb antelació ([enllaç](#))

# PROGRAMA

## 1. L'HERENCIA DELS ROMANS. *WHAT HAVE THE ROMANS EVER DONE FOR US?*

La pregunta del capitost del grupuscle "Front del Poble de Judea" a la *Vida de Brian* (Monty Python, 1979) i la resposta que li donen els seus sequaços ens serviran per posar en relleu quant de romà hi ha en el nostre ADN de ciutadans occidentals. Exposarem algun dels aspectes més significatius de l'herència cultural romana, sovint poc coneguts, i el procés, els intermediaris i els moments clau mitjançant els quals la romanitat ha amarat la nostra idiosincràsia, des d'aspectes de vida quotidiana fins a les grans fites de la nostra cultura.

**24 de gener de 2024.** A càrrec del Dr. **Joan Carbonell Manils**, Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana de la UAB.

## 2. INTRODUCCIÓ A LA INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL: UN VIATGE PELS SEUS IMPACTES SOCIALS.

La intel·ligència artificial (IA) ha arribat a la nostra vida d'una manera que ens provoca vertigen. Els sistemes d'aprenentatge automàtic, els agents autònoms, els models de llenguatge o els sistemes de visió per computador estan presents a tot arreu: als xats que ens responen dubtes a les pàgines web, a les càmeres dels nostres telèfons mòbils, als sistemes de diagnòstic dels hospitals, als cotxes que conduïm -o que no conduïrem quan esdevinguin autònoms-, i en tants altres àmbits d'aplicació, com ara la gestió de l'energia, els mercats financers, etc. Però, alhora, la IA genera un munt d'oportunitats de desenvolupament humà que cal comprendre i valorar de manera adequada per tal de poder prendre decisions sobre quina IA és acceptable per a la nostra societat. En aquest seminari, ens aproparem al mapa actual de la IA, identificant les temàtiques i els àmbits d'aplicació més rellevants i fent una primera aproximació a les diverses tipologies d'impacte social que la IA podria generar.

**21 de febrer de 2024.** A càrrec del Dr. **Jordi González Sabaté**, catedràtic de l'Àrea de Ciències de la Computació i Intel·ligència Artificial de la UAB.

## 3. AVENÇOS EN EL TRACTAMENT DEL CÀNCER: MEDICINA DE PRECISIÓ I NOUS FÀRMACS.

L'any 2023 es diagnosticaran a Espanya aproximadament uns 290.000 nous casos de càncer. En els últims anys hi ha hagut un gran avenç en la medicina de precisió i en moltes situacions hem de fer l'anàlisi de biomarcadors al tumor o al plasma per identificar alteracions moleculars concretes que poden ser predictives d'una alta eficàcia a fàrmacs dirigits. També hem integrat els tractaments de immunoteràpia i d'altres fàrmacs amb mecanismes de acció innovadors.

**13 de març de 2024.** A càrrec de la Dra. **Enriqueta Felip Font**, professora clínica de la Unitat Docent Vall d'Hebron - UAB.

## 4. EL SEGLE XX, L'ÚLTIM PERÍODE D'HEGEMONIA OCCIDENTAL?

Hobsbawn ens deia que el segle XX era el 'segle curt' en relació amb el XIX, que havia estat més llarg, sobretot perquè el segle passat ve marcat per dos esdeveniments clars que marquen un inici i un final: la Primera Guerra Mundial i la caiguda del mur de Berlín. En realitat, el segle XX, tràgic per les seves grans guerres, per la tensió de la Guerra freda i pel creixement descontrolat de desigualtats de tota mena, també ha deixat un món més connectat i tècnicament molt més desenvolupat. També és el segle on l'hegemonia occidental continua dominant l'escenari geopolític, per bé que hi ha un relleu en el lideratge, que passa de Londres a Washington. A més, aquesta hegemonia es veu qüestionada pel procés de descolonització i pel sorgiment de noves potències no centrades en l'espectre cultural europeu, sobretot amb el canvi de segle. En parlarem i mirarem de treure'n l'entrellat al llarg d'aquesta sessió.

**NOVA DATA: 12 de juny de 2024.** A càrrec del Dr. **Andreu Espasa de la Fuente**, professor del departament d'Història Moderna i Contemporània de la UAB.

## 5. IMPACTE DE LA QUÍMICA EN EL DESENVOLUPAMENT DE LA SOCIETAT CONTEMPORÀNIA: ALGUNS EXEMPLES.

En el seminari descriurem de manera objectiva diversos exemples de com els descobriments químics han impactat en la societat contemporània, fins al punt d'arribar a canviar completament el curs de la història i a definir, al menys en part, la nostra situació actual i perspectives de futur. La sessió s'iniciarà presentant la Química com actor imprescindible per comprendre la Història, per abordar la relació entre la química i diferents àmbits relacionats amb el desenvolupament de la societat contemporània, com ara l'Alimentació (Amoníac i Fertilitzants), la Salut i l'Esperança de Vida (Antisèptics i Fàrmacs), el Control de la Natalitat i l'Alliberament Femení (La Píndola Anticonceptiva) i amb el Canvi Climàtic i la Transició Energètica (Bateries, Hidrogen i Combustibles sintètics).

**15 de maig de 2024.** A càrrec del Dr. **Jordi Marquet Cortés**, Catedràtic de química jubilat de la UAB.

## PROFESSORAT



**Dr. Joan Carbonell Manils.** Doctor en Filologia Clàssica i professor de Filologia Llatina de la UAB. La seva recerca s'ha centrat en l'humanisme especialment a Espanya. Ha estudiat la figura de l'arquebisbe humanista Antonio Agustín i els darrers anys s'ha especialitzat en els estudis epigràfics, sobretot de tradició manuscrita en els segles XV i XVI. Ha traduït al català Ciceró, Plaute i Horaci, així com Luter, Pico della Mirandola i Galileu Galilei. Actualment edita i tradueix *La guerra civil* de Lucà per a la Fundació Bernat Metge. Igualment ha dedicat temps de la seva recerca als mètodes d'aprenentatge de la llengua llatina a la universitat i al batxillerat. Ha realitzat estades de recerca a la Biblioteca Apostolica Vaticana; al Centre Gustave Glotz i la Bibliothèque Nationale de France (París), i a la Università degli Studi di Roma "La Sapienza". Ha estat Vicerector d'Estudiants i Cultura i Degà de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB.



**Dr. Andreu Espasa de la Fuente.** Professor lector del Departament d'Història Moderna i Contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona. Es doctor en Història Comparada, Política i Social per la mateixa universitat. També ha impartit docència a la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic i a la Universitat Oberta de Catalunya. La seva especialitat és la història diplomàtica i la història econòmica d'Estats Units durant el període d'entreguerres. Ha publicat en revistes acadèmiques com ara *International History Review*, *Estudios de Historia Moderna y Contemporánea* i *Mexican Studies*. És autor de dos llibres: *Estados Unidos en la Guerra Civil Española* (Libros de la Catarata, 2017) y *Historia del New Deal. Conflicto y reforma durante la Gran Depresión* (Libros de la Catarata, 2020).



**Dra. Enriqueta Felip Font.** Cap de Secció del Servei d'Oncologia de l'Hospital Universitari Vall d'Hebrón i Cap de la Unitat de Tumors Toràcics del Vall d'Hebron Institute of Oncology (VHIO). Llicenciada en Medicina i Cirurgia per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), on també va completar els estudis de Doctorat. Ha estat professora associada a la UAB (2010-2019). Actualment és professora la Universitat de Vic (UVic-UCC). Ha estat Presidenta de la SEOM (Societat Espanyola d'Oncologia Mèdica), així com membre actiu d'organitzacions d'àmbit internacional com ara: ASCO (*American Society of Clinical Oncology*), IASLC (*International Association for the Study of Lung Cancer*), ETOP (*European Thoracic Oncology Platform*) *Foundation Council*, i ESMO (*European Society for Medical Oncology*). L'any 2015 el va rebre *1st ESMO Women for Oncology Award*. És Presidenta de la Comissió d'Oncologia de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, membre del Comitè de Recerca Clínica de la VHIR, membre del Comitè Científic Assessor de l'Hospital Parc Taulí de Sabadell i Membre del Comitè Científic del GECP (Grup Espanyol Càncer de Pulmó). Autora de més de 200 articles, ha estat nomenada un dels investigadors més citats en els anys 2018 a 2022.



**Dr. Jordi González Sabaté.** Catedràtic en Intel·ligència Artificial (IA) a la Universitat Autònoma de Barcelona i investigador adscrit al Centre de Visió per Computador (CVC). En els darrers 25 anys ha desenvolupat la seva carrera investigadora en el camp de la intel·ligència artificial i ha realitzat tasques docents en diverses titulacions de l'Escola d'Enginyeria i la Facultat de Ciències de la UAB. L'any 2022 va rebre el premi "Millor Treball d'Intel·ligència Artificial pel Bé Social", concedit per l'Associació Catalana d'Intel·ligència Artificial, per un projecte conjunt de la Fundació Autònoma Solidària amb l'Institut Internacional per l'Acció No-violenta (Novact) sobre el discurs racista en les xarxes socials. En l'actualitat, és coordinador del programa de doctorat en informàtica de la UAB, i responsable de l'àrea de talent en el CVC.



**Dr. Jordi Marquet Cortés.** Catedràtic de Química Orgànica de la UAB jubilat. La seva activitat docent s'ha concentrat en els àmbits de la Química Industrial i la Química de Polímers i Nous Materials. Amb més de 120 treballs científics originals, es seves línies de recerca han estat la nova reactivitat química basada en fotoquímica i electroquímica, i els nous materials polimèrics. És consultor científic i tecnològic de diverses empreses principalment en l'àmbit dels nous materials. Ha estat coordinador del Centre de Recerca Conjunt "Henkel – UAB" (2010-2021), dedicat a la investigació en nous materials. Ha estat Vicerector de projectes estratègics de la UAB (2002-2012), i membre fundador i primer Director General del "Parc de Recerca UAB" (2007-2012), entitat dedicada a la transferència de coneixements i tecnologia i a la innovació.